

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلغی
(۱۵۰) ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی ۳۲۵ غروشد.

نسخه سی ۵ غروشد .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشد
سنه لکی ۵۲ عدد .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خانبده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز .

الکتابخانه

آدره من تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومرؤسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نك
فرانسجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان نهیه
داثر اولدیغی بیلدیلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

بولونقلری زمان مسلمانلر جغرافیای کره ارض اوزرنده تعام
ایدیورلردی .

علوم طبیعیده مسلمانلر احراز ایتدکاری ترقیاتده عظیمدر .
هامبرات عربلری علوم طبیعی نك حقیقی^۹ موجدلری اولارق یاد
ایدر . مسلمانلر اسکیلرک قباحساب معلوماتندن مثبت بر علم چیقارمشلردر .
کیما ، نباتات ، طبقات الارض ، تاریخ طبیعی ، وسائر علوم الك مقتدر
رجال اسلامیه نك نظردقتی جلب ایدیور و بونلر بو علملرله مشغول
اولورلردی .

بر علم اولارق ، کیما ، هیچ شهسز مسلمانلرک اثر ایجادیدر .
طرسوس اهاالیسندن اولان (ابوموسی جابر) عصری کیما نك حقیقی
باباسیدی . « مشسار الیهک نامی ، علم کیما تاریخنده لایموتدر . (ابو
موسی) نك علم کیما ده کشادایتدیکی دور (ریستلهی) و (لاوازیه) نك
آجدقلری دور قدر حائز اهمیتدر . (ابوموسی) بی بر جوق علمای
اسلام تعقیب ایتمشدر .

ناقلی
عمر رضا

عالم اسلام

مقدمه تاریخی

تونسک کنج وخریتپور محررلندن اولوب افکار احرارانهسی یوزندن
حرب عمومی سنه لرنده تونس زندانلرنده حبس اولونان (احمد توفیق المدنی)
بک (تقویم المنصور) نام اثرندن مفرز عالم اسلامک بر تاریخچهسی درکه تونسده
منتشر (البدر العرب) نام رساله موفوته نك بوکره جیقان اوچونجی جلد
عائد برنجی جزئده کورولمشدر ، بزدن آیری یاشایان دینداشلر نك حقمندهکی
تلقیلری کوسترن بو مقاله زیادهسیله شایان دقت و عبرت اولدیقندن ترجمهسی
مناسب کورولمشدر :

شرقاً چینه تابع کاشغردن ، غرباً محیط اطلسیه به ، و شمالاً قازان
بلدهسندن جنوبده عمان دکنینه قدار متعدد امتلر یاشارلر ؛ نوعیتلری
کبی عادت و طبیعتلری بک مختلف اولان بوامتلرک کیمی اسمر ، کیمی
بیاض ، بیر قسمی ده قارا اولوب جاهلیت دورلرنده بر لرله حال خاصده
ایدیلر . قرآن مبین کلوبده بونلرک آرالرنده انتشار ایدنجه اوندهکی
لاهوئی تلقینانه مسحور اولوب هپسی اونک کتیردیکی دین ایله طوعاً
تدین ایتدیلر . او قرآن که اونلره ابدیاً بویه امر و خطاب ایدیور :
(هیکنز بدن جبل الهی به صیم صیقی پایشکنز . صاقین بیرلکدن
آیرلایمکنز) . حقیقه بدایتده مؤمنلر هپ بو اغنصام اوزره حرکت
ایدرلردی و بونک برکتیه جمله دینداشلر بر قارداش ایدیلر . وتوصیف
نبوی اوزره مسلم مسلم قارش یکدیگری ترصین ایدیچی بر بنیان
مخصوص اولمشلردی : هیئت جامعه اسلامیه نك بر جسم حائده ایدی که
اعضاسندن بریسنک تالمی ایله اعضای سائر در حال متأثر و مضطرب

کتیرمش و (ایران) ایله (توران) آره سننده کی لایموت مجادلهیی
مقاومتسوز ارادهسیله اراله ایدیور رمشدی . (تیمور) علم و عرفانک
حامیسی ایدی . علمانک مجلسلرنده بولونهیی جوق سهووردی .
بالذات کندیسیده بر مؤلف و بر فقیه ایدی .

محتشم مدرسهلر ، معظم جامعلر ، واسع کتبخانهلر بو بویوک
آدمک ذوق عرفانپورویسنه شهادت ایتمکدهدر .

« تیمور ، امویلرک اندلسده ، ایلك خلفای عباسیه نك آسیاده
تأسیس ایتدکاری دولتلر مستثنا اولق اوزره تاریخ اسلامک معظم
دولتی تأسیس ایتمشدر . « جامی ، سهیلی ، علی شیر امیر ، (تیمور) ک
وارنلری زماننده کی دوره فاضله نور ایدن رجالک بر قسمیدر .
(تیمور) ک زوجہسی بیی خانم طرفندن تأسیس اولونوب نامیه توسیم
اولونان مدرسه اسلام آثار معماریه نك اک محتشملرندن بری اولق
اوزره حالا نظر دقتی جلب ایتمکدهدر .

(تیمور) ک اوغلی (شاه رخ میرزا) حمایه معارف خصوصنده
باباسنی تقلید ایتمشدر . صالح و مسالمت ایچنده کچن یاریم عصرلق دور
حکومتی ترقیات فکریه و تنبعات علمیہ اعتبارله فوق العاده شایان دقتدر .
(شاه رخ) مقرر حکومتی (سمرقند) دن (هرات) . نقل ایتدیکی
زمان سمرقند شهری احتشامندن هیچ رشی ضایع ایتاماشدی (شاه رخ
میرزا) نك اوغلی (اولوغ) بک (سمرقند) ک شان علمی و ادیبی
ادامه ایتدی . بک یوکسک بر هیئتشناس اولان (اولوغ) بک نامی
ایدیلشدیرن رصدانک اجرائیه نظارت و ریاست ایتمشدر . اولوغ بک
ایله عصری هیئتک و وسیعی اولان (کهلر) آره سننده آنجق بر عصرلق
مدت وارددر .

مسلمانلر یالکنز هیئت علمی احیاء و انکشاف ایتدیرمه دیلر ؛ ریاضیات
عالیه نك هر شعبه سننده اسلام دهاسنک ایزلری کورونور . کرچه
یونانیلرک جبری اختراع ایتدکاری سویه نیورسه ده یونانیلر بونی
یالکنز را کلنجه اوله رق قوللانیه یلمشلردر . مسلمانلر جبری دهایوکسک
مقاصد ایچون استخدام ایدرک اوکا کندی دورلرینه قدر مجهول اولان
برقیمت ویرمشلردر . یالکنز علم جبر ، هندسه ، وحساب دکل ،
میخانیک و علم ضیاده مسلمانلرک یدنده عظیم ترقیاته مظهر اولمشلردر .
مسلمانلر کروی مثلثاتی اختراع ایتدیلر ، جبری ، هندسهیی ایلك تطبیق
ایدن اولدیلر . جغرافی ریاضیانه مسلمانلرک الله ایتدکاری ترقیات
دها آزار اهمیتلی دکدر . (ابن حوقل) ، (مقریزی) ، (اصطخری) ،
(مسعودی) ، (بیرونی) ، (الکومی) ، (الادریسی) ، (قزوینی) ،
(ابن الوریدی) نك آثار مسلمانلرک (رسم الارض) تسمیه ایتدکاری
بوشعبه علمده نلر احراز ایتدکاری ایضاح ایدر . بوتون اوروپا ارضک
مسطح اولدیغنه اعتقاد ایتدیکی و باشقه درلو دوشونلری یاقغه آماده

اولوردی . اسلامیت هرشیدن اول افرادی آراسنده حقیقی بر مساوات تأسیس ایتمش ، آرتق اورتدن سیادت ، شرافت ، آغالق ، بکک کی امتیازات فردیه قالمش ایدی . (ان اکر مکم ...) دستور فرقایسیله فضل و تقدم صلاحیتی ؛ بالکیز (تقوا) یعنی (صلاح حال و عمل) اصحابه مختص قالدی .

ایکینچی پرنسپ اوله رقده مسلمانلر یکدیگریک مال و حیانتلرینه متکفل اوله لر یعنی هر حال و کارده بر لرینی محاببت و حمایتیه متمهد اوله لر قضایه اجتماعیه سیدر . بونی حضرت قرآن : (سز انسانلر آراسنده اک اک خبرلی بر امت اوله رق سچلدی کیز که آرا کزده معروفی - یعنی عامه نیک صلاحنه متعلق ایشلری - امر و تطبیق ایدرسکیز و منکرانی - یعنی عقلاً و شرعاً یا پلامسی لازم کن اموری - زجر و منع ایدرسکیز و بوتون بو شیلری حقه ایمان ایله و حقه رضاسنی تحصیل غیرتیه یاپارسکیز .) مآئنده کی دستور عالی ایله تثبیت ایتشد .

اسلامیت ایشته بو شرطلر داخلنده تأسیس ایتدکن صوکر عالم اسلام اوزرندن اطوار عدیده کچدی . کندیسندن اول کن امتلره نصیب اولمان ترقیلره نائل اولدینی کی باشقه هیچ برامتک باشنه کدک دهشتلی انقلاب و انحطاطلره دوچار اولدی .

مسلمانلغ کک ترقیات ، کرکمه تدنیاتی اسبابی تاریخدن تفحص ایدرسک اکلارز که ایلك عصرلرده مسلمانلر ، یئلرنده مودت و رابطه دینییه ، تعارف و تعاونه که کی رعایت ایدرلردی . بو حالت شعوریه سایه سنده ام و حکومت اسلامیه ده مجد و مفاخر ، حضارت و عمران حکم فرما ایدی وقتا که بو شعور ضعیف عارض اولدی ؛ حتی اون سکیزخی قرن میلادیده اولدینی اوزره بستیون یوق حاله کلدی ؛ تاریخک صحیفه لرنده اسلامیت حقه ده و انحلالدن ، ضایعات عظیمه و خرابیت جسیمه دن باشقه تسجیلات کورولمز اولدی . فقط بدایت احواله اوروپا اقوامی دخی غفلت دکزینه طالمش ، باتمش اولدینی و خارجی کوره جک حالده بولونمیدینی ایچون عالم اسلام اوله جه برمدت کندی محیطنده اتحاد باغلری چوزولمش بر شکل انحلالده دوام ایدوب کتیدی .

لا کن عثمانلی دولتنک اوج رفته بلوغی و بالخاصه بارباروس خیرالدینک دو نماسی اسپانیایی تدمیر و قره مصطفی پاشانک اوردولری و یانه محاصره ایتدیکی صیره لرده اوروپا طالیدینی غفلت دریاسندن چیه رق شوکت اسلامی ازاله ایله تورککری اوروپا قطعه سندن استیصال اوغورنده خریستیانلق کلمه واحده سی آلتنده اتحاد طاوراندی . برکت ویرسون بو اتحاد قیمتی ابتدالردم بالکیز نظری اولوب فعلیانه انقلاب ایدمه مشدی . چونکه او عصرده جزائر جدودینک اقصاسندن ایرانه قادار لرلر عالم اسلامی تمیل ایدن عثمانلی سلطنتک اجزای متتابعه سندن اولوب قوت

و عزتده بوتون اوروپایه حائر تفوق و غلبه ایدی . و مذکور سلطنتک حاله کیزاسنی تشکیل ایدن اعضاسی یک اعلا مدرك ایدیلر که عزت و رفعتلرینک سببی ارا لرنده کی وحدتک مستمر آ و جوب بقاسیدر . حتی تورکک آراسنده (اتحاد قوتدر ، تفرقه عمتدر) مثل مشهوری یک متداولدی . مع الأسف زمان کچدکجه بو سلطنت عظامانک ده اعضاسنه تدریجاً و هن طاری اولدی و نهایت بوتون اجزای وجودینه ضعف و انحلال - الکتریک جریانی کی - سرایت ایتدی . ایش بر راده یه کلدی که اون سکیزنجی عصرک بیتمنده اسلام عالمی تفرق و تشتت ، انحلال و تفکک خصوصنده دولت عباسیه نیک اواخر حکومتی تنظیم ایدوردی . حکومت عباسیه نیک زوالنده اسلامیتی نحو و انعدامدن سلطنت عثمانیه قورتارمش ایدی ؛ یا بوسفر عثمانلی دولتی اضمحلالدن کیم قورتاره جق ایدی ؛ ایشته اوروپا مسلمانلغک بو چاره سزلکسندن انتهاز فرصت ایدره ک عظیم و مدید بر اهل صلیب حربنه حاضر لاندی و تمام عثمانیلرک و یانه محاصره ایتدکری زمان نظریاتدن فعلیانه کچره ک بو قوت متحده ایله قالقیندی ۱۷۰۰ دن ۱۹۲۲ یه قادار متزاید بر شدت و وصولته عالم اسلامی قیروب کچردی ، اسلام مدینتی زده بولدیسه چیکنه یوب آزدی بتردی . بواکی عصرلق هائله صلیبیه انساننده باشند باشه مسلمانلغک حالات نفسیه سی مطالعه ایتک ایچون اونی آتی دوره تقسیم ایدورز :

برنجی دور : مسلمانلر اریقورده

فرانسه انقلاب کیری و ۱۷۵۷ ده انکلترونک هندستانه حلولی - روسیه نیک قفقاسیه تسلطی و شیخ شامک انکساری ۲۵ اغستوس ۱۷۵۹ - روسیه نیک تورکیا ایله حرب ایتمه سی و قوتی قیرمه سی ۱۷۶۸ - ۱۷۷۴ - بر جوق قانلی وقایع هائله نتیجه سنده انکلترونک هند حکومت اسلامیه سی محوایله اورایه یرلشمه سی ۱۷۹۹ - بوتون هند مهراج لرینک انکساری ۱۸۰۵ - سلطنت عثمانیه نیک تقسیم ایچون ناپولیونک روسیه یه اتفاق تکلیفی و ۱۸۰۸ ده فرانسه روسیه و نمچه اردولرینک هندستانه کیریشلری - روسیه نیک تورکیا یه صالدریشی ۱۸۰۹ - روسیه نیک جرمنلره او بوشه رق تورککری تضییق و اللرندن جبراً محوم قلعهی و سائرهی آلیشی ۱۸۲۶ - فرانسه انکلترون روسیه متفقاً تورککره هجوم ایدره ک دونمالری ایله ناوارینده عثمانلی دونماسی محو ایدیشلری ۱۸۲۷ - فرانسه نیک تغاباً جزائر کیریشی ۱۸۳۰ - انکلیزلرک افغانستانی استیلا ایتهلرینه بر قابو اولق اوزره بلوچستانی ضبط ایتهلری ۱۸۴۳ - روسلرک تورکستانی تمامیه استیلالری ۱۸۶۷ - روسیانک بخارا امارتی قهر و تشکیل ایله دائرة تسلطنه ادخالی و غیر تضمینات حربیه یه محکوم ایتمه سی ۱۸۶۷ - خیوه امیرینک تورکستانی تخلیص داعیه سیله

روساره قارشو قالقنمه سی و مقهورتی ۱۸۷۳ - روسار ایله تورکر اراننده پلونه هائله سیله بیتن ایلك بالقان محاربه عظیمه سی ۱۸۷۷-۱۸۷۸ .

ایکنجی دور : مسلمانلر اویقوردنه اوبانمغه باشلیور

بو دورده عالم اسلام جکربنه علی التوالی اصابت ایدن هائله اوقلرینک آجیلرندن نهایت قیورانمغه و بو مصائبک هانکی جهتلردن کلدیکفی آراشدیرمغه باشلیور .

۱۸۷۸ ده ایستفانوس معاهده سی اولیور که بالنتیجه برلین معاهده سی احکامندن اوله رق روسیا قارص، باطوم و اردخانه تملک ایدیور؛ بالقان مملکتلری استقلال قازانیور؛ نمچه، وبوسنه و هر سه که جولانیور-۱۸۸۱ روسیا و تورکمن قبیله لرینی رام ایدیور؛ فرانسه بو تاریخده تونس کیده رک بکفی تحت حمایه سنه صوقیور- انکلتزه (صرایی پاشا) وقعه سی یوزندن ۱۸۸۲ ده مصره حلول ایدیور- کیرید اطه سی عثمانلی سلطه سندن اخراج ایدیور ۱۸۹۵- تورکرله یونانلیر اراننده تسالیه محاربه سی اولیور و عثمانلیرک نصرتیله نتیجه لیسور ۱۷۹۷ .

اوینجی دور : مسلمانلر قییردایور

تورکرک یونانلیر غلبه سی عالم اسلامده کوزل و امید بخش تأثیرلر یادی؛ شیمدی به قادار چکیلن مصیبتلر ارتق هر مسلمانک ایلکینه ایشله مش ایدی . بو قادار خسران و مذلتلر نهایت مسلمانلری اویاندیرمغه کافی کلدی . هر کسک روحنده بر قور تولوش حرارتی جولان ایتکه باشلادی . تورکستان ، بخارا ، هند مسلمانلی، مصر، تونس ، جزائر کنديلرینه کایر کی اولدیلر . صوکر عثمانلیر قانون اساسی بی اعلان ایتدیلر . بو، بوتون اسلام دیارلرینه برفرح و بشارت ویردی . ایلکین ایران دولتی عثمانلیر متسابمت ایدره رک اوده مشروطیت اعلان ایتدی . بو آراقده نمچه لیلر عثمانلیرک انقلاب مشغولیتندن بالاستفاده بوسنه و هر سکی کنديلرینه قطعاً الحاق ایتدیلر . متعاقباً فرانسه قاس اوزرینه حمایه سی اعلان ایتدی . هله ایتالیانک طرابلسه بلا وسیله هجومی مسلمانلرک ارتق مطلقا اویقودن قالقه لری ایچون برفتح صور تأثیرینی کویستردی . یریوزنده بر مسلمان قالمدی که بو خانانه تجاوز و تعدیدن اوتوری یوره کی قاناماسون . حالا بیچاره افریقا مسلمانلری شو شقاوت مدنیه علیهنده مجاهده دن کری قالما یورلر . ایشته بوسوک وقعه لر اوزرینه مسلمانلرجه جزم و تیقن حاصل اولدی که جهت وحدته رجوع ایدیلره رک خلافت معظمه اسلامیه حولنده تجمع ایدلر سه صلیبیونک ذلت اسارته کیرمه جک تک بر دیار اسلام قالیه جقدر .

دردنجی دور : اسوم قالقنبور

بو دور اسلامک کندينه از جوق چکی دوزن و پروپ منسوبینی آراشنده وحدتی تأمین ایتکه کچور .

بواننده ایکنجی بالقان محاربه سی باطلا یور که میلیونلرجه مسلمانلرک هلال ویا اسارتیله و عثمانلی دولتک اوروپاده و آفریقاده زوالی، آسیاده دخی قول و قنادینک قیریله سیله نتیجه لیسور . فقط بو طعنه شدید اسلامک عزمی، ثباتی محوایدی چکی یرده عادتاً آتش حیت و غیرتی کوروکلیور . مسلمانلر ارتق علی التوالی اوغرا دینی دواهی شیدیه بی تضمین ایچون متصل چاره لر آرایور و نهایت اعلان اولسان حرب عمومی به غایت بویوک بر امید استخلاص ایله اشتراک ایدیور . حربک صوکرلنده ولسون پرنسیپلری نامی آلتنده اشاءه ایدیلن حریت و خلاص ترانه لرینه باشقه لری کی اوده آلدانیور، لندن سلاح مقاومتی ایستر ایستمز اراقیور . وقتا که نأثره حرب کسب سکون ایدیور؛ هیات خرسیتیانلغک کافر روحندن طوغنه اولان بو مغفلانه و عدلرک دخی سراب ، بلکه سرایدن ابعد اولدینی ا کلاشیلور .

ششمی دور : اسوم طارانیور

دردنجی دورک ختامنده اسلام طامتک باشنه قاصیر غلر اوشدورن بر امر هائل حادث اولدی : دول ائتلافیه خلافت اسلامیه نک پایتختی، اوبلده طیبیه یی عاقبت پای نحو ستلریله چکنیور . بو وقعه جانسوز اوزرینه بوتون عالم اسلام تیه دن طیرناغه قدر صارصلدی، حزن و ماعه مستغرق اولدی . نه قادار مسلمان بلده لری وارسه تورکرله جسماً و روحاً مظاهرت عشقی ایله یاندیلر و جمهور مسلمین مرکز خلافت حوله طویلا تبق عزمی بی پروا اظهار ایدر اولدی . بالخاصه (سور) معاهده مشومیه سی کوکلده کی کین و غیرت آتشی کوروکله دی، کوزلرده قالان صوک غباری آلوب کوتوردی . بو معاهده ایله اسلامیه طاری اولان عار و حجابی رفع ایتک ایچون هر فرد مسلم ، دین و ایمانه قارشو عهد و پیمان ایتدی .

آلتنجی دور : مسلمانلر برلشور

اسلام اتحادی ایشته بو علوی غایه به طوغری ایلك آدمی مقام خلافتی حائز اولان تورکیا آتدی . نه کیم ده اویله لازم ایدی . قاهر اوروپا بوکا میدان ویرمه مک ایچون وار قوتی صرف ایدره رک یونان آیاغی ایله مسلمانلغک تیه سی اوسته چوکمه که چالیشدیسه ده بو سفر کندی باشی او ضعیف و مجالسز اسلامیتک ایمانی قایاسنه چاریدی . موازنه سی سقاریا حربنده ضایع ایتدی ، از میر استردادنده ایسه پای تعدی واستیلا سی قیودی و دکزه یوارلانه رق کیتدی . ۱۰ ایلول ۱۹۲۲ . بو وجهله ایکی عصری متجاوز دوام ایدن صلیب و هلال محاربه سی هلالک نصرتیله بوسوک دورده قایاندی .

سلطنت عثمانیه ، اسلامی دولت عباسیه صوکنده نه حالده بولمش ایدیه تورکیا دولت جدیدیه سی دخی آل عثمانک سلطنتی اواخرنده

»	»	۱,۰۰۰,۰۰۰	طرابلس
»	»	۲,۰۰۰,۰۰۰	تونس
»	»	۵,۰۰۰,۰۰۰	جزائر
»	»	۸,۰۰۰,۰۰۰	فاس وحوالسی
		۵۰,۰۰۰,۰۰۰	آفریقا سائر برلنده
		۱,۰۰۰,۰۰۰	تورکیه اوروپا سنده
		۵,۰۰۰,۰۰۰	روسیا
		۳,۰۰۰,۰۰۰	بالقانلرده
		۲۸,۰۰۰,۰۰۰	اوتده بریده کی مسلمانلر
		۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰	یکون

داود پاشا لیسوسی مدیری

مصطفی نوری

حبشستان مکتوبلری :

آدیس آباباده قریبانه بایرامی و مسلمانان مسرتلری

مظفریتلر مژگ ایلک رمضان شریف وعید بسمیدی مناسبتیه ، آدیس آباباده اسلاملرک اجرا ایلدکلی سرور وشادمانییه عائد یازمیش اولدیم مقاله یی مقدا آنقرده مقدم محترم (حاکمیت ملیه) غزته سنه کوندرمشدم . ایشته بو کونده مظفریتلر مژگ ایلک قربان بایرامنه عائد اولان بر مقاله یی محترم (سبیل الرشاد) جریده اسلامیه سنه تقدیم ایله مک قرار ویردم .

حبشستان مسلمانلرینک تورکرم پک زیاده محبتلی موجوددر مظفریتلر مژگ سائر اسلام عالمده اجرا ایلدیکی تأثیرلر کی بورادهده بو یوک تأثیرات اجرا ایلده مشدر . بوندن بشقه دینیه ییلرکه خرستیان بولان اقوام حبشیه ییله تورکلی حقیقه طانیفه چالیشور واسکییدن مغلوب اولدقلری پروپاگاندا ایله شیمیدی اکتفا ایتدکلی آکلاشیلور .

بورا مسلمانلرنجه یزلر اسلامیتک حقیقی حامیلری بولوندیغیز آکلاشیلوب دولتمزی ، ملتیزی حقیقی بر محبتله سومکه باشلادیلر . ایشته بونک اوزرینه درکه ، بو سنه رمضان شریف و بایراملری بوراده پک شمشعلی بر صورتده مرور ایتشد .

قربان بایرامندن بر ایکی هفته اول شهرک خارچندن کلن سمیز قربانقلر ، هر طرفده صایلمغه باشلانیدی . بوراده قویونلر شایان دقت بر صورتده اوجوزدر . سمیز بر قویچی ، بش آلتی دیاله ، یعنی اوج اوج بحق اوراق تقدیه آله ییلر سکز . آرتق هر مسلمان اقتدارینه کورده بو قربانقلردن آلییوردی ، آیام مبارکه کیتدیکه یافلاشیور و شهرده کی بوتون دکالدره یاواش یاواش طولغه باشلا یوردی . ایشته هر مسلمان حاضر لانه رقی ، حلول ایدم جک اولان آیام مبارکه یی دوت کوز ایله منتظر دی .

عرفه کونی ، متوفی نجاشی (منلیک) حضرتلرینک اسلاملره هر سنه رمضان و قربان بایراملرنده طوب انداخت ایتک ایچون اعطا ایله مش اولدینی رخصت موجینجه ، ایکندی وقتی یدی یاره طوب شهر داخلنده انداخت ایدیلدی . و بو انداخت ایدیلن طوبلر ، اسلاملرک روحلرنده بر مسروریت حصوله کتیردی ، ایرتسی صالی کونک مذکور مبارک یوم اولدینی اشعار ایتدی . بونکله برابر بو ساعتده هر مسلمان تسبیح ایتک ایچون کندی خانه سنک ، دکانک ، والحاصل ساکن بولوندیغی محلاک بر طرفنده او عزیز آل ویشیله بویامش بایراقلری و آرمه لرنده حبش بایراقلری رکز ایله مشغولدی . شیمیدی حبشستان یاغورلی موسم داخلنده بولوندیغندن عرفه کیجه سی هر مسلمان جناب حقن صاحبین کونشک آچیلیمسی نیاز ایدیور و دوت کوز ایله شفقت سوکهنی بکلیوردی .

عینی حالده بولدی . عثمانلی تورکلی اسلامیتی اوزمان ناصل تخلیص ایتدیلسه بو کره عینی وظیفه یی یه اولر کوردی . ای مبارک تورکلی ، سزک اسلامیه اول و آخر ایتدیکسز خدمتلر نه قدر عظیم الشاندر ! ایشو یکی حکومتک اشانتدن بری کندی حولنده افکار و قوای اسلامیه یی توحید ایتک خصوصنده کی مساعیسی اثارندن باشد . کیلری اولافغانستان ، صوکره آذربایجان و ایران ایله معاهده لر عقدینه موفقیتدر . بویله لکله آسیا اسلام عالمک قطب خلافت طوغری کیده کیده داها صریح اوله رقی توجه و انجذاب تأمین ایدیله جکنسه شمه یوقدر .

اسلام برلکی : بو برکله طیه درکه مسلمانلرده نه قدر امید وامل طوغریورسه اوروپالیرک اودرجه ده سامه سنی تحریش و ذهنی تحذیش ایدیور . بونلر وحدت اسلامیه یی کندیلرینک ادبارینی ، قوردقلری مدنیتک هدمی ، اوروپا قطعه سندن خارج دیارده کی کچملرینک محوینی استهداف ایدر برداهیه عظمای و هم ایدرلر .

مسلمانلر ایسه بوسلاحی بر آلت حرب و استیلا ده کیل ، بلکه باشقه لرینک رقتندن خلاصلرینه سبب اولاجق تعارف و تناسری تأمین ایله عصری علوم و معارفدن بالاشترک بهر دمند اولمق و بونجه عصرلردن بر و افتراقلرینه باعث اولان اختلاف عقائدی اورتندن قالدیرمق ، والحاصل دینی و اخلاقی عمده لر بالاستاد خلافت عظمای نژدنده بر جهت جامعه اسلامیه احضار و ترصین ایتدکدر . بو جامعه اسلامیه ایسه حربی و سیاسی غاییه معطوف اوله میه جنی بلیدر . چونکه اقصادی شرقدن اقصادی غربیه قادار یاییلمش برامتی تک بر پادشاهلق بایراغی آلتنده بولوندرمق خیال عالمده ییله نصیب اولماز . سوزک بورایه کلیشله دنیاده موجود مسلمانلرک صحتیه الک یاقین بر تخمین ایله مقداری بر وجه زیر ذکر ایتکی مناسب کوردک :

اسلام مملکتلری	نفوسی	موقعلری
اناطولی تورکلی	۱۴,۰۰۰,۰۰۰	آسیای صفرا
ایران	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	آسیای وسطا
افغانستان	۷,۰۰۰,۰۰۰	»
تورکستان	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	»
هند و بلوچستان	۷۵,۰۰۰,۰۰۰	آسیای جنوبی
چین	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	» شرق
آذربایجان و قفقاس	۸,۰۰۰,۰۰۰	» غربی
سیریا	۱,۰۰۰,۰۰۰	» شمالی
سوریه و فلسطین	۳,۰۰۰,۰۰۰	» غربی
عراق	۲,۰۰۰,۰۰۰	»
جزیره العرب	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	»
سند و عمان و هند آطلری	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	»
مصر و سودان	۱۷,۰۰۰,۰۰۰	شمالی آفریقا